

## SPIS TREŚCI

|                                                                           |    |
|---------------------------------------------------------------------------|----|
| PRZEDMOWA.....                                                            | 5  |
| I. ZIEMIE ALBAŃSKIE W STAROŻYTNOŚCI                                       |    |
| Albania prehistoryczna.....                                               | 12 |
| Najdawniejsza geografia plemienna ziem albańskich.....                    | 17 |
| W zasięgu kolonizacji greckiej.....                                       | 20 |
| Struktury polityczne i ich ustrój do początków rzymskiej dominacji.....   | 23 |
| Ekspansja Rzymu. W systemie imperium rzymskiego (do pocz. I w. n.e.)..... | 32 |
| Społeczeństwo, gospodarka, kultura (IV w. p.n.e. – pocz. I w. n.e.).....  | 38 |
| II. PANOWANIE RZYMSKIE I BIZANTYŃSKIE DO POCZĄTKÓW XI W.                  |    |
| Reformy administracyjne.....                                              | 46 |
| Szlaki drożne i miasta.....                                               | 47 |
| Romanizacja. Kultura.....                                                 | 49 |
| Rozwój gospodarczy.....                                                   | 50 |
| Początki chrześcijaństwa.....                                             | 51 |
| Sztuka wczesnochrześcijańska.....                                         | 52 |
| Najazdy barbarzyńców.....                                                 | 55 |
| Reaktywowanie władzy Bizancjum.....                                       | 57 |
| Bułgarskie wpływy polityczne i kulturalne w IX–XI w. ....                 | 59 |
| Restauracja porządków bizantyńskich na początku XI w. ....                | 60 |
| III. WYKRYSZTAŁIZOWANIE SIĘ ALBAŃCZYKÓW.<br>ZIEMIE ALBAŃSKIE W XI–XIV W.  |    |
| Pierwsze informacje o Albańczykach i ich geneza.....                      | 62 |
| System administracyjny. Arbanon.....                                      | 64 |
| Księstwo Progonitów – pierwsze państwo albańskie.....                     | 66 |
| Początek rywalizacji o ziemie albańskie. Regnum Albaniae.....             | 67 |
| Ekspansja Serbów.....                                                     | 70 |
| Feudalne księstwo albańskie.....                                          | 71 |
| Stosunki wewnętrzne. Gospodarka.....                                      | 73 |
| Miasta i handel.....                                                      | 77 |
| Stosunki kościelne.....                                                   | 80 |
| Sztuka średniowieczna (XI–XV w.).....                                     | 82 |
| IV. EKSPANSJA OSMANÓW                                                     |    |
| Początki tureckiej penetracji w Albanii.....                              | 86 |
| Ziemie albańskie w pierwszej połowie XV w.....                            | 88 |
| Enklawy Wenecji.....                                                      | 93 |

|                                                                         |     |
|-------------------------------------------------------------------------|-----|
| Sandżak Arwanid.....                                                    | 95  |
| Wystąpienie Skanderbega.....                                            | 97  |
| „Athleta Christi”.....                                                  | 102 |
| Po Skanderbegu. Załamanie przyczółków albańsko-weneckich.....           | 106 |
| V. ALBANIA W SYSTEMIE IMPERIUM OSMANÓW (DO KOŃCA XVIII W.)              |     |
| Zarządzanie ziemiami albańskimi.....                                    | 110 |
| Stosunki społeczno-gospodarcze.....                                     | 113 |
| Sytuacja wyznaniowa. Procesy islamizacyjne.....                         | 119 |
| Opór antyturecki.....                                                   | 123 |
| Migracje ludności albańskiej w XV–XVIII w. ....                         | 127 |
| Narastanie chaosu.....                                                  | 130 |
| Paszałyk Bushatlich.....                                                | 133 |
| Wystąpienie „Lwa z Janiny”.....                                         | 137 |
| Państwo Alego Paszy i jego upadek.....                                  | 141 |
| Likwidacja władztwa Bushatlich. Odbudowa panowania Porty w Albanii..... | 144 |
| Ruch powstańczy. Związki międzykrajowe.....                             | 145 |
| Kultura.....                                                            | 147 |
| VI. DOJRZEWANIE NARODU                                                  |     |
| Reformy Tanzimatu.....                                                  | 154 |
| W kręgu prawa zwyczajowego.....                                         | 157 |
| Odrodzenie Narodowe.....                                                | 159 |
| Przemiany społeczno-ekonomiczne.....                                    | 162 |
| Liga Prizreńska.....                                                    | 165 |
| VII. DROGA DO NIEPODLEGŁOŚCI                                            |     |
| Albański ruch narodowy u schyłku XIX w. ....                            | 169 |
| Ruch młodoturecki i kwestia albańska.....                               | 172 |
| Powstanie ogólnonarodowe 1912 r. ....                                   | 177 |
| Sytuacja wyznaniowa.....                                                | 180 |
| VIII. „SUWERENNE KSIĘSTWO” I JEGO UPADEK                                |     |
| Deklaracja Niepodległości.....                                          | 182 |
| Problem międzynarodowego uznania niepodległości albańskiej.....         | 184 |
| Państwo Wilhelma von Wieda.....                                         | 187 |
| Ziemie albańskie podczas I wojny światowej.....                         | 190 |
| Kwestia albańska na konferencji wersalskiej.....                        | 193 |
| IX. NIESPOKOJNE LATA DWUDZIESTE                                         |     |
| Kongres w Lusznji.....                                                  | 196 |
| Kwestia międzynarodowego uznania państwa albańskiego.....               | 197 |
| Nowe siły na scenie politycznej.....                                    | 199 |
| Rewolucja 1924 r. ....                                                  | 203 |
| Powrót Ahmeda Zogu.....                                                 | 205 |
| Ewolucja polityki zagranicznej.....                                     | 206 |
| Wspólnoty wyznaniowe w niepodległym państwie.....                       | 207 |
| X. MONARCHIA ZOGA I                                                     |     |
| Koronacja.....                                                          | 211 |
| Reformy odgórne.....                                                    | 212 |

|                                                            |     |
|------------------------------------------------------------|-----|
| Dominacja włoska .....                                     | 215 |
| Radykalizm polityczny lat trzydziestych .....              | 216 |
| Przemiany społeczno-ekonomiczne .....                      | 218 |
| Kultura albańska w okresie międzywojennym. ....            | 221 |
| <br>XI. LATA OKUPACJI                                      |     |
| Agresja włoska .....                                       | 224 |
| System okupacyjny .....                                    | 225 |
| „Wielka Albania” .....                                     | 228 |
| Rozwój ruchu oporu .....                                   | 230 |
| Okupacja niemiecka .....                                   | 234 |
| Wyzwalanie kraju .....                                     | 238 |
| Kosowo u schyłku wojny .....                               | 240 |
| <br>XII. W OBOZIE PAŃSTW SOCJALISTYCZNYCH                  |     |
| Proklamowanie Albańskiej Republiki Ludowej .....           | 242 |
| Polityka represyjna .....                                  | 244 |
| Współpraca z Jugosławią .....                              | 247 |
| Problem uznania Albańskiej Republiki Ludowej .....         | 250 |
| Pod patronatem Kremla .....                                | 252 |
| <br>XIII. OBLĘŻONA TWIERDZA                                |     |
| W stronę Pekinu .....                                      | 260 |
| Dekada izolacji .....                                      | 262 |
| Ku nowej Albanii .....                                     | 264 |
| U schyłku dyktatury .....                                  | 269 |
| Pierwsze państwo ateistyczne .....                         | 271 |
| Kultura okresu komunizmu .....                             | 272 |
| <br>XIV. PIERWSZE LATA TRANSFORMACJI                       |     |
| Protesty społeczne 1990 r. ....                            | 276 |
| Pierwszy parlament wielopartyjny .....                     | 278 |
| „Demokratyczna dyktatura” .....                            | 280 |
| Polityka zagraniczna .....                                 | 283 |
| Wybory 1996 r. ....                                        | 286 |
| Rewolucja piramidowa .....                                 | 287 |
| Odrodzenie życia religijnego .....                         | 291 |
| <br>XV. ODBUDOWA I INTEGRACJA                              |     |
| Powrót socjalistów .....                                   | 294 |
| Przesilenie 1998 r. ....                                   | 297 |
| Fenomen Nana i fenomen Berishy .....                       | 299 |
| Problem Kosowa .....                                       | 301 |
| Przemiany społeczno-gospodarcze .....                      | 303 |
| <br>WYKAZ OSÓB SPRAWUJĄCYCH NAJWYŻSZE URZĘDY W PAŃSTWIE .. | 307 |
| TABLICE GENEALOGICZNE .....                                | 310 |
| WSKAZÓWKI BIBLIOGRAFICZNE .....                            | 323 |
| INDEKS NAZWISK .....                                       | 327 |
| INDEKS NAZW GEOGRAFICZNYCH .....                           | 347 |
| SPIS MAP .....                                             | 359 |
| SPIS ILUSTRACJI .....                                      | 360 |